

Minister Sportu i Turystyki

Departament Kontroli

DK-WK.0803.10.2025
Warszawa, dnia 23 marca 2026 r.

Pan
Tomasz Holc
Prezes
Polskiego Związku Żeglarskiego

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zakres kontroli	Prawidłowość działalności Polskiego Związku Żeglarskiego ¹ z przepisami prawa w zakresie wydawania dokumentów potwierdzających posiadanie uprawnień do uprawiania turystyki wodnej
Nazwa i adres kontrolowanej jednostki	Polski Związek Żeglarski, Al. Ks. J. Poniatowskiego 1, 03-901 Warszawa, PGE Narodowy
Osoba pełniąca funkcje kierownicze w okresie kontrolowanym oraz podczas kontroli	Tomasz Holc – Prezes Polskiego Związku Żeglarskiego
Imię i nazwisko kontrolerów, stanowiska służbowe, numery i daty upoważnień	Na podstawie upoważnień ² Ministra Sportu i Turystyki ³ : Agata Milewska, starszy specjalista w Departamencie Kontroli, Ministerstwa Sportu i Turystyki ⁴ Krzysztof Fedorowicz, główny specjalista w Departamencie Kontroli MSiT
Termin czynności kontrolnych	13 października – 31 grudnia 2025 r.
Okres objęty kontrolą	1 stycznia – 31 grudnia 2024 r.
Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli	art. 16 ust. 3 pkt 2 w związku z ust. 3a oraz ust. 4 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie ⁵
Cel kontroli	Ocena prawidłowości działalności Polskiego Związku Żeglarskiego z przepisami prawa, w szczególności w zakresie wydawania dokumentów potwierdzających posiadanie uprawnień do uprawiania turystyki wodnej (patenty)

¹ Dalej: „Związek” lub „PZZ”.

² Upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr: 34/2025 i 35/2025 z 10 października 2025 r.

³ Dalej: „Minister”.

⁴ Dalej: „MSiT” lub „Ministerstwo”.

⁵ Dz. U. z 2024 r. poz. 1488 ze zm., dalej: „ustawa o sporcie”.

Kontrolą objęto wydawanie dokumentów potwierdzających posiadanie uprawnień do uprawiania turystyki wodnej (patenty) w roku 2024. Kontrola została zrealizowana jako kontrola planowa, przeprowadzona na zasadach i w trybie określonych w przepisach ustawy o kontroli w administracji rządowej⁶. Kontrolni dokonano na próbie, której wielkość, wg przyjętych założeń miała stanowić nie mniej niż 5% ogółu wydanych przez Związek w roku 2024 patentów. W oparciu o zestawienie określające liczbę wydanych w 2024 roku patentów na 18 813 wnioski, do kontroli wytypowano losowo 942 dokumenty z uwzględnieniem rodzajów patentu, zachowując proporcje w odniesieniu do liczby wszystkich wydanych dokumentów (próba w wysokości 5%).

W związku z ustaleniami kontroli⁷, zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej, sporządzono niniejsze *Wystąpienie pokontrolne*, na podstawie *Projektu wystąpienia pokontrolnego*.

OCENA OGÓLNA

Zgodność działalności PZZ z przepisami prawa w zakresie wydawania w roku 2024 dokumentów potwierdzających posiadanie uprawnień do uprawiania turystyki wodnej, pomimo nielicznych braków w dokumentacji i uchybień, które stanowiły 2,1% badanych wniosków, należy ocenić pozytywnie.

Ocenę tę uzasadniają zgromadzone na potrzeby niniejszej kontroli dokumenty oraz ich weryfikacja i przeprowadzona analiza. W wyniku czynności kontrolnych stwierdzono m.in.:

- 1) zgodność wewnętrznych regulacji w zakresie wydawania patentów z obowiązującymi przepisami prawa;
- 2) weryfikowanie przez Związek kompletności i zasadności wniosków o wydanie dokumentów potwierdzających posiadanie uprawnień do uprawiania turystyki wodnej, w tym dokonywanie oceny spełnienia przez wnioskodawców kryteriów określonych w przepisach prawa;
- 3) spełnianie przez wnioskodawców kryteriów określonych przepisami prawa oraz rzetelność przedstawianej dokumentacji, w szczególności potwierdzającej spełnienie wymagań stażowych;
- 4) prawidłowość procedur oraz działań związanych z wymianą patentów oraz nadawaniem uprawnień żeglarskich na podstawie uzyskanych uprawnień motorowodnych, zgodnie z zakresem wynikającym z posiadanych dokumentów;
- 5) dbałość o terminowe i niezwłoczne wydawanie uprawnień, w oparciu o złożone wnioski.

USTALENIA I OCENY

Statut

1. PZZ, z siedzibą w Warszawie, jest polskim związkiem sportowym w rozumieniu ustawy o sporcie. Zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy o sporcie, nadzór nad PZZ sprawuje minister właściwy do spraw kultury fizycznej. Związek posiada osobowość prawną i może prowadzić działalność gospodarczą. PZZ jest zarejestrowany w Krajowym Rejestrze Sądowym pod numerem 0000081118.

⁶ Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2026 r. poz. 158), dalej: „ustawa o kontroli w administracji rządowej”.

⁷ Projekt wystąpienia pokontrolnego z 11 lutego 2026 r.

2. PZŻ jest związkiem sportowym działającym na podstawie ustawy o sporcie, ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach⁸, innych powszechnie obowiązujących przepisach prawa oraz statutu.

3. Zgodnie z §7 statutu, celem PZŻ jest:

- 1) zrzeszanie klubów i stowarzyszeń żeglarskich;
- 2) wspieranie rozwoju żeglarstwa we wszystkich jego formach, w szczególności żeglarstwa olimpijskiego i młodzieżowego, między innymi poprzez tworzenie nowej i dbałość o istniejącą infrastrukturę żeglarską;
- 3) wspieranie działań na rzecz bezpieczeństwa żeglugi jachtowej;
- 4) wspieranie wszelkich form działalności kulturalnej związanej z żeglarstwem;
- 5) wspieranie działań na rzecz ochrony środowiska naturalnego, związanego z uprawianiem żeglarstwa;
- 6) reprezentowanie interesów stowarzyszonych w nim organizacji i osób;
- 7) działalność na rzecz edukacji, nauki i innowacji w obszarach związanych z żeglarstwem.

4. Władzami Związku są: Sejmik, Zarząd, Komisja Rewizyjna oraz Sąd Związkowy. Działalnością PZŻ kieruje Zarząd zgodnie ze statutem, uchwałami Sejmiku oraz Regulaminem Zarządu.

5. Zgodnie z §25 statutu, obsługę czynności biurowych, technicznych i finansowych Związku realizuje Biuro Związku. Regulamin Biura oraz zakres uprawnień i odpowiedzialności jego pracowników określa Zarząd.

6. PZŻ zgodnie z art. 37a ust. 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej⁹, jest jednym z właściwych związków¹⁰, uprawnionych do wydawania dokumentu kwalifikacyjnego do uprawiania turystyki wodnej na jachtach żaglowych o długości kadłuba powyżej 7,5 m lub motorowych o mocy silnika powyżej 10 kW. Organizacyjnie, za wydawanie patentów w Związku, odpowiada Wydział Administracyjny Biura PZŻ.

7. Na podstawie art. 37a ust. 15 ustawy o żegludze śródlądowej, minister właściwy do spraw kultury fizycznej określił w drodze rozporządzenia¹¹:

- 1) wymagania niezbędne do uzyskania dokumentów potwierdzających posiadanie uprawnień, w szczególności dotyczące wiedzy i umiejętności z zakresu żeglarstwa, oraz odpowiadający im zakres uprawnień do prowadzenia jachtów żaglowych albo motorowych;
- 2) sposób i tryb przeprowadzania egzaminu;
- 3) wzór zaświadczenia ze zdania egzaminu;
- 4) wzory dokumentów potwierdzających posiadanie uprawnień;
- 5) wysokość opłat za przeprowadzenie egzaminu oraz za czynności związane z wydaniem dokumentu – z zastrzeżeniem, że wysokość opłat nie może być wyższa niż:
 - 500 zł – za przeprowadzenie egzaminu z zakresu żeglarstwa;
 - 50 zł – za wydanie dokumentu kwalifikacyjnego do uprawiania turystyki wodnej na jachtach żaglowych o długości kadłuba powyżej 7,5 m lub

⁸ Dz. U. z 2020 r., poz. 2261.

⁹ Dz. U. z 2025 r. poz. 18, dalej: „ustawa o żegludze śródlądowej”.

¹⁰ Sprawami związanymi z wydawaniem i wymianą patentów i licencji zajmuje się również Polski Związek Motorowodny i Narciarstwa Wodnego.

¹¹ Rozporządzenie Ministra Sportu i Turystyki z dnia 9 kwietnia 2013 r. w sprawie uprawiania turystyki wodnej, (Dz. U. z 2013 r. poz. 460) ze zmianami wprowadzonymi rozporządzeniem Ministra Sportu i Turystyki z dnia 30 lipca 2019 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie uprawiania turystyki wodnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1531), dalej: „rozporządzenie w sprawie uprawiania turystyki wodnej”.

motorowych o mocy silnika powyżej 10 kW wydanego przez właściwy polski związek sportowy.

- przy czym opłaty dla uczniów i studentów w wieku do 26 lat podlegają obniżeniu o 50%.

8. Zarząd PZZ, uchwałą nr 374/Z/XXXIX z dnia 27.07.2023 r. wprowadził *Instrukcję Polskiego Związku Żeglarskiego nr 1/2023 w sprawie wydawania patentów żeglarskich, wraz z załącznikami*¹². Instrukcja weszła w życie z dniem 01.09.2023 r.

9. Instrukcja jest zgodna z przepisami ustawy o żegludze śródlądowej oraz rozporządzeniem w sprawie uprawiania turystyki wodnej i zapewnia jednolite zasady postępowania podczas rozpatrywania wniosków. Instrukcja określa, m.in. wykaz niezbędnych dokumentów, na podstawie których wydawane są patenty, rodzaje dokumentów potwierdzających spełnianie wymagań stażowych, zasady wydawania patentów na podstawie uprawnień motorowodnych oraz zasady wymiany patentów żeglarskich, na wniosek posiadacza. Ponadto, w Instrukcji zostały zawarte definicje oraz przywołane wykładnie MSiT, zawierające interpretacje przepisów i opinie, stanowiące odpowiedzi na zapytania Związku w problemowych obszarach.

10. Dokumenty wymagane od osoby ubiegającej się o wydanie patentu/licencji, składane do Związku, zostały określone w rozporządzeniu w sprawie uprawiania turystyki wodnej (§4-§12 oraz §22 ust. 2-3 rozporządzenia).

Tabela 1 – Wykaz wymaganych dokumentów do uzyskania patentu

Lp.	Rodzaj patentu	Dokumenty niezbędne do uzyskania patentu
1.	Żeglarz jachtowy	1) wniosek o wydanie patentu zawierający: <ul style="list-style-type: none"> ➤ imię i nazwisko, miejsce i data urodzenia, adres zamieszkania, podpis wnioskodawcy ➤ datę ➤ rodzaj patentu ➤ zdjęcie o wymiarach 3,5 x 4,5 cm 2) opłata za wydanie patentu w wysokości 50 zł (w przypadku uczniów i studentów w wieku do 26 lat podlegają obniżeniu o 50%); 3) zaświadczenie o zdaniu egzaminu, zgodnie ze wzorem załącznika nr 3 rozporządzenia; 4) pisemna zgoda rodziców lub opiekunów prawnych na uprawianie turystyki wodnej – w przypadku osoby małoletniej.
2.	Jachtowy sternik morski	1) wniosek o wydanie patentu zawierający: <ul style="list-style-type: none"> ➤ imię i nazwisko, miejsce i data urodzenia, adres zamieszkania, podpis wnioskodawcy ➤ datę ➤ rodzaj patentu ➤ zdjęcie o wymiarach 3,5 x 4,5 cm 2) opłata za wydanie patentu w wysokości 50 zł (w przypadku uczniów i studentów w wieku do 26 lat podlegają obniżeniu o 50%); 3) zaświadczenie o zdaniu egzaminu, zgodnie ze wzorem załącznika nr 3 rozporządzenia; 4) dokument potwierdzający spełnienie wymagań stażowych, w szczególności pozytywne opinie z odbytych rejsów, wystawione przez kapitana jachtu, karty rejsu – w przypadku rejsów prowadzonych samodzielnie – inne dokumenty potwierdzone przez armatora jachtu, wymagany staż to co najmniej dwa rejsy po wodach morskich w łącznym czasie co najmniej 200 godzin żeglugi.

¹² Dalej: „Instrukcja”.

3.	Kapitan jachtowy	<p>1) wniosek o wydanie patentu zawierający:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ imię i nazwisko, miejsce i data urodzenia, adres zamieszkania, podpis wnioskodawcy ➤ datę ➤ rodzaj patentu ➤ zdjęcie o wymiarach 3,5 x 4,5 cm <p>2) opłata za wydanie patentu w wysokości 50 zł (w przypadku uczniów i studentów w wieku do 26 lat podlegają obniżeniu o 50%);</p> <p>3) posiada patent jachtowego sternika morskiego;</p> <p>4) dokument potwierdzający spełnienie wymagań stażowych, w szczególności pozytywne opinie z odbytych rejsów, wystawione przez kapitana jachtu, karty rejsu – w przypadku rejsów prowadzonych samodzielnie – inne dokumenty potwierdzone przez armatora jachtu, po uzyskaniu patentu jachtowego sternika morskiego co najmniej sześć rejsów po wodach morskich w łącznym czasie co najmniej 1200 godzin żeglugi, w tym co najmniej 400 godzin samodzielnego prowadzenia jachtu o długości kadłuba powyżej 7,5 m, oraz co najmniej jeden rejs powyżej 100 godzin żeglugi na jachcie o długości kadłuba powyżej 20 m oraz jeden rejs powyżej 100 godzin żeglugi po wodach pływowych z zawinięciem do co najmniej dwóch portów pływowych.</p>
----	------------------	---

Ponadto, osoby posiadające patent kapitana motorowodnego oraz motorowodnego sternika morskiego posiadają odpowiednio uprawnienia do uprawiania turystyki wodnej odpowiadające patentowi kapitana jachtowego oraz jachtowego sternika morskiego, jeżeli posiadają co najmniej patent żeglarski jachtowego (§13 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uprawiania turystyki wodnej).

Ewidencja wydanych patentów i licencji

11. Związek prowadzi ewidencję wydanych patentów zgodnie z art. 37a ust. 12 ustawy o żegludze śródlądowej. Do celów obsługi patentów żeglarskich, w tym rejestracji wniosków o wydanie patentów, wydawania patentów i prowadzenia ich ewidencji Związek wykorzystuje elektroniczny system egzaminów i patentów żeglarskich [] opracowany i obsługiwany informatycznie przez: []. Ponadto, jak poinformował Prezes Związku¹³: PZZ prowadzi również archiwizację dokumentacji papierowej dot. wydawania patentów żeglarskich, w tym wniosków o wydanie patentów, zaświadczeń o zdaniu egzaminu, dokumentów potwierdzających spełnienie wymagań stażowych, pisemnych zgód rodziców lub opiekunów prawnych na uprawianie turystyki wodnej w przypadku osób małoletnich. Dokumentacja jest archiwizowana w sposób uporządkowany i zabezpieczony przed dostępem osób nieuprawnionych.

Szczegółowy wykaz wydanych patentów w 2024 roku przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2 - Zestawienie wydanych patentów w 2024 roku

	Wydanie patentu po zdaniem egzaminie	Duplikat patentu	Wymiana patentu	Razem
Żeglarski jachtowy	13 124	393	1 502	15 019
Kapitan jachtowy	186	11	29	226
Jachtowy sternik	2 338	126	1 104	3 568

¹³ Pismo Prezesa Polskiego Związku Żeglarskiego z dnia 30 grudnia 2025 r., znak: L.dz. PZZ/0822/2025/WAD/PP, dalej: „Pismo Prezesa PZZ”.

morski				
Razem	15 648	530	2 635	18 813

Weryfikacja wniosków i kompletności dokumentacji oraz rozpatrywanie i wydawanie przez Związek stosownych uprawnień do uprawiania turystyki wodnej

12. W 2024 roku PZZ wydał łącznie 18 813 patenty. Kontrolą objęto 942 wnioski o wydanie patentu, co stanowi 5% ich ogółu. Szczegółowe zestawienie liczby wytypowanych do kontroli dokumentów przedstawia poniższa tabela:

Tabela 3 - Próba kontrolna

	Wydanie patentu po zdanym egzaminie	Duplikat patentu	Wymiana patentu	Razem
Żeglarz jachtowy	694	12	45	751
Kapitan jachtowy	7	2	3	12
Jachtowy sternik morski	144	5	30	179
Razem	845	19	78	942

13. Ustalono, że wnioski o wydanie patentów były składane na właściwych formularzach, odpowiadających wzorom określonym w przepisach rozporządzenia w sprawie uprawiania turystyki wodnej. Formularze zawierały wymagane dane identyfikacyjne Wnioskodawców.

14. W toku kontroli stwierdzono, że wnioski zawierały wymagane załączniki, w szczególności: fotografię Wnioskodawcy, zaświadczenie o zdaniu egzaminu sporządzone zgodnie z obowiązującym wzorem oraz potwierdzenia odbycia stażu (jeżeli było wymagane).

15. W odniesieniu do wniosków, w których wymagane było potwierdzenia odbycia stażu, stwierdzono, że dołączona dokumentacja stażowa (w tym karty rejsów, opinie kapitanów oraz inne dokumenty potwierdzone przez armatora) była kompletna i umożliwiła potwierdzenia spełnienia wymogów stażowych określonych w przepisach prawa. W przypadku dołączenia kopii dokumentów, były one notarialnie poświadczane za zgodność z oryginałem. W jednym przypadku stwierdzono, że karta rejsu, z której wynika, że wnioskodawca samodzielnie prowadził jacht, nie została potwierdzona czytelnym podpisem armatora lub osoby upoważnionej do reprezentowania armatora.

Prezes Zarządu wskazał, że: *Brak podpisu armatora lub osoby upoważnionej do reprezentowania armatora na kartach rejsu (...) ma charakter incydentalny i wynika z niedopatrzania na etapie weryfikacji dokumentacji o wydanie patentu. (...) w przedłożonych dokumentach potwierdzających spełnienie wymagań stażowych zawarte są wszystkie niezbędne informacje dotyczące realizacji rejsu, w tym pieczęć armatora/właściciela jachtu oraz dane kontaktowe umożliwiające weryfikację odbytego stażu.*¹⁴

¹⁴ Pismo Prezesa PZZ.

16. Nie stwierdzono przypadków wydania patentu osobie nieuprawnionej, tj. która nie osiągnęła wymaganego limitu wiekowego wymaganego dla określonego rodzaju patentu.

17. Zgodnie z art. 37a ust. 15 ustawy o żegludze śródlądowej oraz § 25 rozporządzenia w sprawie uprawiania turystyki wodnej, opłata za wydanie dokumentu kwalifikacyjnego do uprawiania turystyki wodnej na jachtach żaglowych wynosi 50 zł, przy czym opłata ta podlega obniżeniu o 50% w przypadku uczniów i studentów do 26. roku życia.

W toku kontroli stwierdzono, że wysokość pobieranej za wydanie dokumentu opłaty była wyższa niż ta określona w obowiązujących przepisach.

Prezes PZŻ wyjaśnił, że: *Wysokość opłaty pobieranej przez Polski Związek Żeglarski za wydanie patentu żeglarskiego jest zgodna z Rozporządzeniem (...). Wnioskodawcy mają możliwość odbioru patentu bezpłatnie w siedzibie PZŻ lub otrzymania go przesyłką zwrotną w postaci listu poleconego lub przesyłki kurierskiej za dodatkową opłatą, zgodną z Cennikiem opłat za wysyłkę dokumentów wydawanych przez Polski Związek Żeglarski, zatwierdzonym przez Zarząd PZŻ. W związku z tym, potwierdzenia opłat załączane do wniosków o wydanie patentów żeglarskich zawierają łączne opłaty za wydanie patentu żeglarskiego i przesyłki zwrotne¹⁵.*

18. Ponadto, w jednym przypadku stwierdzono, że dokumentacja nie zawierała potwierdzenia wniesienia opłaty za wydanie dokumentu.

Prezes Zarządu wyjaśnił: (...) *Wniosek o wydanie patentu (...) został pierwotnie opłacony. Wnioskodawca podczas generowania wniosku wybrał opcję ze zniżką uczniowską tj. 25 zł, jednak błędnie dokonał opłaty w pełnej wysokości tj. 50 zł. System Przelewy24 zidentyfikował powyższą czynność jako błędną i zwrócił Wnioskodawcy wpłatę w całości. W toku weryfikacji dokumentacji nastąpiło przeoczenie tej nieprawidłowości i w konsekwencji wydanie patentu bez pobrania opłaty¹⁶.*

Należy zaznaczyć, że nieprawidłowość miała charakter jednostkowy i była następstwem splotu błędu systemowego oraz czynnika ludzkiego, co ogranicza ryzyko jej występowania w sposób masowy. Niemniej jednak zdarzenie to ujawnia potrzebę wzmocnienia nadzoru nad systemem płatności w sposób uniemożliwiający wydanie dokumentu bez potwierdzenia wniesienia opłaty.

19. W zakresie wydawania patentu żeglarza jachtowego w dziewięciu przypadkach zastosowano obniżoną opłatę za wydanie patentu bez dołączenia dokumentu potwierdzającego prawo do ulgi. Jak wyjaśnił Prezes Związku: *Brak kopii dokumentów potwierdzających uprawnienia do opłaty ze zniżką 50% za wydanie patentu wynikał z niedopatrzenia tego elementu dokumentacji na etapie weryfikacji wniosków o wydanie patentów.*

20. Ponadto, w zakresie pobierania opłat za wydanie patentu stwierdzono następujące uchybienia:

- w jednym przypadku, do dokumentacji dołączono kopię legitymacji szkolnej, która była ważna do dnia 30 września 2023 r., podczas gdy wniosek o wydanie patentu został złożony w 2024 roku. Pomimo braku ważnego dokumentu potwierdzającego uprawnienie do skorzystania z ulgi, pobrano opłatę w wysokości obniżonej.
- W jednym przypadku do dokumentacji dołączono kserokopię legitymacji szkolnej wystawionej na inną osobę niż wnioskodawca. Związek wezwał wnioskodawcę

¹⁵ Pismo Prezesa PZŻ.

¹⁶ Pismo Prezesa PZŻ.

do uzupełnienia dokumentacji o właściwy dokument, po czym patent został wydany, a korespondencja w tej sprawie dołączona do akt.

21. W dokumentacji trzech Wnioskodawców (w przypadku wydania patentu żeglarza jachtowego), którzy nie ukończyli 18-go roku życia, stwierdzono brak oświadczeń zawierających zgody rodziców/opiekunów prawnych na uprawianie turystyki wodnej. Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie uprawiania turystyki wodnej w przypadku osoby małoletniej do wniosku dołączana jest pisemna zgoda rodziców lub opiekunów prawnych. Prezes PZZ wyjaśnił, że: *Brak oświadczeń zawierających zgody rodziców lub opiekunów prawnych na uprawianie turystyki wodnej miał charakter incydentalny i wynikał z niedopatrzenia tego elementu dokumentacji na etapie weryfikacji wniosków o wydanie patentów*¹⁷.

22. Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie uprawiania turystyki wodnej do wniosków o wydanie patentu zostały dołączane zaświadczenia o zdaniu egzaminie, zgodnym ze wzorem określonym w załączniku nr 3 do rozporządzenia w sprawie uprawiania turystyki wodnej. Wzór ten przewiduje obligatoryjne elementy dokumentu, w tym m.in. nazwę i adres podmiotu przeprowadzającego egzamin i wystawiającego zaświadczenie. W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że w trzech przypadkach Związek wydał patenty na podstawie zaświadczeń zawierających uchybienia formalne, tj.:

- w jednym przypadku patent został wydany pomimo braku wskazania w zaświadczeniu podmiotu, który przeprowadził egzamin;
- w jednym przypadku w dokumentacji znajdowały się trzy zaświadczenia o zdaniu egzaminu zawierające różne daty wystawienia, tj. 12.06, 24.06 oraz 25.06.2024 r.;
- w jednym przypadku w dokumentacji znajdowały się dwa zaświadczenia o zdaniu egzaminu zawierające różne numery ewidencyjne przy tej samej dacie wydania.

Prezes PZZ wyjaśnił, że Związek *prowadzi wewnętrzną weryfikację przeprowadzonych egzaminów oraz wydawanych zaświadczeń w oparciu o protokoły egzaminacyjne. Zaświadczenie (...) zostało zweryfikowane w toku czynności sprawdzających poprzez porównanie z protokołem egzaminacyjnym, który został dołączony do dokumentacji. Natomiast w przypadku dwóch zaświadczeń o różnych numerach z tej samej daty Prezes Związku wskazał, że: W toku weryfikacji dokumentacji (...) stwierdzono błąd w zaświadczeniu (...) (zaświadczenie zawierało błędne miejsce urodzenia). Wnioskodawca został wezwany do uzupełnienia dokumentacji o poprawne zaświadczenie o zdaniu egzaminu, w wyniku czego przedstawił poprawione zaświadczenie (...)*¹⁸.

Powyższe wskazuje, że pomimo iż uchybienia dotyczyły dokumentów wystawionych przez podmioty egzaminacyjne, a Związek prowadził weryfikację dokumentów w oparciu o protokoły egzaminacyjne oraz podejmował działania korygujące w przypadku ujawnienia błędów, to w niektórych przypadkach patenty zostały wydane w oparciu o zaświadczenia niespełniające wymogów formalnych określonych w przepisach.

23. W jednym przypadku, wniosek zawiera wydruk zdjęcia Wnioskodawcy, natomiast zgodnie z *Instrukcją Polskiego Związku Żeglarskiego nr 1/2023 w sprawie wydawania patentów żeglarskich* do wniosku dołącza się zdjęcie, spełniające określone wymogi. Jak wyjaśnił Prezes Związku, *Instrukcja (...) zawiera powielenie zapisu ww. rozporządzenia. Przywołane przepisy nie określają żadnych dodatkowych wymogów dot. zdjęć, w tym formy ich wydruku*

¹⁷ Pismo Prezesa PZZ.

¹⁸ Pismo Prezesa PZZ.

(papier zwykły lub fotograficzny). (...) Polski Związek Żeglarski udostępnił na swojej stronie internetowej wytyczne dot. zdjęć załączanych do wniosku, jednak ze względu na brak obowiązujących w tym zakresie przepisów, wytyczne te mają charakter jedynie informacyjny, wskazówkowy¹⁹.

24. W toku czynności kontrolnych stwierdzono rozbieżność pomiędzy danymi zawartymi w zestawieniu wydanych patentów za 2024 rok (plik Excel) a faktyczną dokumentacją wniosku, polegającą na błędnym zakwalifikowaniu wniosku w zestawieniu jako żeglarz jachtowy, podczas gdy zgodnie z posiadanymi uprawnieniami powinien być zakwalifikowany jako jachtowy sternik morski.

Prezes Związku wyjaśnił, że *Niezgodność pomiędzy przekazanym w toku kontroli zestawieniem patentów wydanych w 2024 r. (plik Excel) a dokumentacją faktyczną (...), wynika z błędnie wygenerowanego przez Wnioskodawcę wniosku o wydanie patentu żeglarza jachtowego. W toku rozpatrywania wniosku, na skutek niedopatrzenia, błąd ten nie został ujawniony, w wyniku czego wydano wnioskodawcy patent żeglarza jachtowego. Po stwierdzeniu nieprawidłowości, niezwłocznie anulowano błędnie wydany patent, zmieniono rodzaj wniosku i wydano właściwy patent jachtowego sternika morskiego. Ujęcie patentu (...) w zestawieniu patentów żeglarskich wydanych w 2024 r. jako patentu żeglarza jachtowego zamiast jachtowego sternika morskiego miało charakter błędu systemowego²⁰.*

25. Ponadto ustalono, że wydawanie patentów następowało bez zbędnej zwłoki. Od momentu wpływu kompletnego wniosku patenty były wydawane średnio w ciągu 17 dni, przy czym wystąpiły przypadki, w których czynności kończono w dniu złożenia wniosku. Należy wskazać, że tak krótki czas realizacji spraw świadczy o sprawnej organizacji procesu obsługi wniosków, jednak jednocześnie wymaga zachowania szczególnej staranności w zakresie weryfikacji kompletności i prawidłowości dokumentacji.

[dowód: akta kontroli str. 1-223 oraz elektroniczny nośnik danych]

ZALECENIA POKONTROLNE

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia i oceny, na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej, wnoszę o:

1. Wzmocnienie nadzoru nad weryfikacją poprawności oraz kompletności składanej przez Wnioskodawców dokumentacji, w szczególności w zakresie:

- a) zgodności danych Wnioskodawców zawartych we wnioskach z danymi wynikającymi z Zaświadczeń o zdaniu egzaminu lub innych załączników do wniosku,
- b) oświadczeń zawierających zgody rodziców lub opiekunów prawnych na uprawianie turystyki wodnej w przypadku małoletnich Wnioskodawców,
- c) dokonywania płatności za wydanie dokumentu w wysokości wynikającej z obowiązujących przepisów oraz każdorazowego dokumentowania uprawnień do wniesienia zniżkowej opłaty

w celu eliminowania przypadków wydawania uprawnień z naruszeniem przepisów lub zawierających błędne informacje.

¹⁹ Pismo Prezesa PZZ.

²⁰ Pismo Prezesa PZZ.

2. Prowadzenie ewidencji i statystyk wydawania uprawnień w sposób zapewniający prawidłowość danych, gwarantujący ich zgodność ze stanem faktycznym oraz pozwalający na ich wykorzystanie np. do celów statystycznych.

POUCZENIE

Na podstawie art. 49 w zw. z art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, zwracam się do Pana Prezesa o przedstawienie w terminie 14 dni od dnia otrzymania Wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych uchybień.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w wersji elektronicznej.

Z upoważnienia
Ministra Sportu i Turystyki

Piotr Kudelski

Dyrektor Generalny
Ministerstwa Sportu i Turystyki
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/